

ai ginti auk... vo J. Kukta... ktaras surin... 85. Viso su...

a 28 spalio... rusų darbi... ytas pelnas... pusiau, nes... Pelno buvo... karą buvo... Pašalpinės... taigpi ren... vakarą, kas...

3 kuopa ir... os Draugi... už darbo... džia Gint... rbui iš a... nonės, ku... dmontono... kima.

dmontone... ių šeim... skaičius... anku yra... j skaičius... augiau, o... r mažiau... zji beveik... ejoje? ... sta jėgų... a.

inės be... ny dirb... valdžia... rius mė... aikymą... kad be... nurody... pprima... m dar... kad to... riams... rldžios... kartais... o mies...

orto... I... udos... tek...

Krautuvė ir Restorantai
IN ST.-W., TORONTO
j daiktų krautuvė. Užlaikau visuosius gaminius produktus. Taigpi nep... arnavimo.

kate valgomuosius produktus ir r... urantus, prašomi užėti, su ma... Savininkas J. Kamališis

la Batu Taisytuvė
duodu batų taisytuvę 1235 Queen... 7 metai. Pragyvenimą galima p... riežastis—liga. Informacijų k... Yonge Str., Toronto.

IS KEDZEUS
AVE., TORONTO, ONT.
HOUSE ir kitų išdirbyčių radi... rininius šaldytuvus, virtuvėms p... pečius, furnicas, blowers ir d... Str. Telefonas: LO 1247

te Savo Reikalus Per
TICKET OFFICE
nto, Ont. Phone WA 6911
sia šipkarčių kontora. Gyvy... igų persiuntimas, pilytybių p... r daugelis kitų patarimų.
S. Helfetz, menedžeris

(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly,
Published by the "Darbininkų Zodis"
Publishing Association, 325 Queen St.
W., Box 31, Toronto, Ont., Canada

Nr. 47 (146)

KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 19, 1936, TORONTO, ONTARIO

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One
Year \$2.00; 6 Months \$1.00.
In All Other Countries: One Year
\$2.50; 6 Months \$1.25. Single Cp. 5 c.

META I V

BOMBARDUOJA ISTORINIUS MADRIDO BUDINKUS

12,000 Pasitiko Drg. Tim Buck

"Karas Ispanijoj Yra Dalis Tarptautinių Susikirtimų," Jis Pareiškė Savo Kalboj

ISPANJA BŪSIANTI CENTRU NAUJO KARO, JEI FAŠISTAI LAIMĖS

Toronto, Lapk. 12.—Dvylika tūkstančių torontiečių vakar susirinko Mutual Street Arenoje pasitikimui draugo Tim Buck. Kanados Komunistų Partijos sekretoriaus, tik sugrįžusio iš Ispanijos.

"Duokit Ispanijos darbininkams ginklų ir tankų, arba atimkite juos iš fašistų, o Ispanijos darbininkai maurus ir užsieninius legionierius suvarys į Viduržemio jūrą su nuogom rankom," pareiškė jis susirinkusiems, kalbėdamas apie Ispaniją, kur jis išbuvo nekurį laiką ir išvažiavo po didesnius miestus lojalistų pusėj.

"Karas Ispanijoj yra dalis tarptautinio susikirtimo. Ispanija bus ar centru naujo pasaulio karo del viršenybės Europoj, kuris įvyks tuoj po to, kai tik karas bus užbaigtas Ispanijoj, ar Ispanija bus klūptimi tam karui," jis tęsė.

Ispanijoj karas einas tarp ispaniečių, bet tarp ispaniečių ir Italijos ir Vokietijos fašistai. Italijos ir Vokietijos fašistai, su pagalba Ispanijos fašistinių generolų, nori užkariauti Ispaniją, kaip bazę naujam karui, jis pareiškė.

Jis atsišaukė j susirinkusių prašydamas visus reikalauti, kad Kanados valdžia užmegstų draugiškus ryšius su Ispanijos valdžia ir parduotų jai reikalingus daiktus ir amuniciją. Tuo reikalu buvo "priimta rezoliucija."

Susirinkimui p i rmininkavo draugas Sam Carr. Jis pažymėjo, kad tas didžiulis mitingas buvo susauktas ne tik draugo Tim Buck sutikimui, bet ir Spalio Revoliucijos 19 metų sukaktuvių paminėjimui. Tuo klausimu buvo pakviestas kalbėti draugas Sims, kuris tik dabar sugrįžo iš Sovietų Sąjungos.

Atsišaukus aukl del Ispanijos ir rinkimų, susirinkusieji suaukavo virš 1,000 dalerių.

Tim Buck Kalbės Per Radio Apie Rinkimus

Toronto, Lapk. 18.—Draugas Tim Buck, komunistų kandidatas j kontrolierius, kalbės per radio stotį C. K. C. L. (580 kilocycles and 517 meters), trečiadienio vakare, 6.45-7.00. Jis žada iškelti dideles miesto ponų suktybes.

Šeštadienį, lapk. 21, 7.30-7.45 val. vak., kalbės Tim Buk, Salsberg, John Weir.
Trečiadienį, lapkričio 25, 6.30-7.00 val. vak., kalbės Tim Buck ir MacMuray. Vėliau bus pranešta apie laiką ir kalbėtojus kitomis dienomis.

Japonija Sudariusi Karinę Sutartį Su Vokietija Prieš Sovietų Sąjungą

Sanghai, Lapk. 16. — Sulyg Paul Patterson, Baltimore Sun prezidento, pranešimo iš Tokio j Shanghai, Japonija ir Vokietija sudariusios karinę sutartį prieš Sovietų Sąjungą.

Ši žinia buvo išsmugeliuota iš Tokio slapta, nes cenzūra tą

UGNIS MAINIERIŲ MIESTE PADARĖ NUOSTOLIŲ UŽ \$300,000

Sydnej, Mines, Lapk. 16.—Vienas asmuo sudegė ir padaryta \$300,000 vertės nuotolių per gaisrą, kuris buvo išvijęs iš namų 7,000 žmonių šiame mainų miestelyje. Gaisras likviduotas po 4 valandų kovos su ugnimi.

Prašo Angliją Gelbėti Madrido Gyventojus

Londonas, Lapk. 16.—Sunday Referee praneša, kad pereiną šeštadienį buvęs orlaiviu atskridęs j Londoną Ispanijos premjero Largo Kabalero pasiutiny, kuris prašęs Anglijos valdžią padėti išgelbėti Madrido miesto gyventojus nuo generolo Franko pasiutimo.

Jis prašęs, kad Anglijos seimo nariai vyktų su juo j Madridą. Jis sakęs, kad jei Madride būtų kitų šalių žymių žmonių, tai Franko gal nedrįstų užleisti ant miesto nuodingų gazų.

Jis gavęs tikrų žinių, kad Franko, negalėdamas u ž i mti Madrido kitomis priemonėmis, nusistatęs užleisti ant Madrido gazus.

Edgar Andre Našlė Šaukia Kovon Prieš Nazius

Paryžius, Lapk. 16.—Pereitą šeštadienį, kalbėdamas Paryžiaus komunistų susauktame mitinge, kuriame dalyvavo 10,000 žmonių, susidedančių iš komunistų, socialistų ir socialistų radikalų, našlė Edgar Andre, Vokietijos komunisto, kurį naziai nužudė lapkričio 6, šaukė viso pasaulio liaudį kovon prieš fašizmą.

"Mes turime vienyti savo jėgas, kad išliuosuoti Vokietiją iš mano vyro nužudytojų," ji kreipėsi.

600 Delegatų Dalyvausią Jaunimo Kongrese

Toronto, Lapk. 18. — Sulyg gautų pranešimų, Toronto Jaunimo Kongrese dalyvausią 600 delegatų nuo įvairių jaunimo organizacijų.

Kongresas įvyks lapkričio 27, 28 ir 29 dienomis, Jarvis Collegiate, Toronto.

Kongresą šaukia Toronto Jaunimo Komitetas, kooperuojant įvairioms jaunimo organizacijoms, kaip tai Student Christian Movement, Y. M. C. A., Toronto District Trades and Labor Council, C. C. Y. M., Young Communist League, Y. W. C. A. ir kitoms.

Būsią dedamos visos pastangos, kad kuogrečiau suorganizuoti j unijas visus pieno industrijos darbininkus.

Kokie tie kariški užsakymai bus, kol kas laikoma paslapyje. Bet pieno baronai giriasi, kad jie savo fabrikuose galėsia išpildyti bile užsakymą. Sakoma, kad viena dirbtuvė Vancouver mieste gavusi užsakymą pagaminti 300 kariškų orlaiviu.

ATSISAKĖ KRAUT GINKLUS

Bruselis, Lapk. 17.—Antverpo uosto darbininkai atsisako krauti amuniciją, kuri, manoma, siunčiama Ispanijos sukilėliams.

Darbininkų Kandidatas j Kontrolierius

Tim Buck, Komunistų Partijos sekretorius. Jis nominuotas kandidatu j Toronto miesto valdybos kontrolierius.

Sunkiosios Industrijos Darbininkai Organizuosis

Budavos Stiprias Unijas Pieno Industrijoj, Kad Atsilaukioti Prieš Pelnagrobijų Planus

PLIENO BARONAI TIKISI GAUTI DIDELIUS PELNUS IS GINKLŲ GAMYBOS

Toronto, Lapk. 16. — Pieno industrijos baronai su nekantrumu laukia Anglijos valdžios kariškų užsakymų, apie kuriuos Anglijos premjeras kalbėjo seimo susirinkime. Jie tikisi padaryti labai didelius pelnus. Vienas iš jų, Henry Bertram, pareiškė:

"Gaminimas reikalingos mašinerijos reikalus patyrusių darbininkų, bet jau amunicijos gamybai darbininkų bus galima gauti bedarbių tarpe. Leike pereito karo amunicija buvo gaminama su paprastais darbininkais."

"Kuomet samdytojai kalba apie nepatyrusius darbininkus ir samdytą bedarbių," pareiškė vienas žymus unijų vadas, "jie visuoimet turi mintyti mažą atlyginimą už jų darbą."

Jis pareiškė, kad su gamyba amunicijos ir kitų kariškų daiktų padidės ir skubinimas. Bosai norės, kad tik kuogrečiau atliktų užsakymus, kad gauti jų daugiau.

"Pieno darbininkai ir kiti, kurie gali būti įvelti j karišką gamybą," jis pareiškė, "turi skubėti budavoti unijas, kad unijų pagalba išsikovoti geresnį atlyginimą ir geresnes darbo sąlygas."

Būsią dedamos visos pastangos, kad kuogrečiau suorganizuoti j unijas visus pieno industrijos darbininkus.

Kokie tie kariški užsakymai bus, kol kas laikoma paslapyje. Bet pieno baronai giriasi, kad jie savo fabrikuose galėsia išpildyti bile užsakymą. Sakoma, kad viena dirbtuvė Vancouver mieste gavusi užsakymą pagaminti 300 kariškų orlaiviu.

ATSISAKĖ KRAUT GINKLUS

Bruselis, Lapk. 17.—Antverpo uosto darbininkai atsisako krauti amuniciją, kuri, manoma, siunčiama Ispanijos sukilėliams.

ŠAUKIA VETERANUS KOVOT PRIES KOMUNISTUS

Toronto, Lapk. 18. — Vakar Royal York viešbuty, pereito karo veteranų susirinkime, kapitonas W. W. Parry, K. C., šaukė veteranus kovon prieš komunizma.

Veteranai turj sudaryti armiją prieš komunizmo "pavojų."

Vokietija Protestuoja Prieš Vokiečių Areštavimą

Maskva, Lapk. 16.—Vokietijos valdžia griežtai užprotestavo prieš Vokiečių areštavimą Sovietų Sąjungoj.

Protestas pasekė Sovietų Sąjungos pranešimą, kad 14 vokiečių apkaltinami šnipinėjime ir konspiracijoj. Suimti kiti devyni, bet jų prasikaltimai neminimi.

Vokietijos valdžia sako, kad nėra pakankamo prasižengimo, kad tie vokiečiai būtų suimti.

Naziai Prisipažino Šnipinėje; Bus Nubausti

Maskva, Lapk. 18.—Sovietų Sąjungos užsienio komisoriatas išleido pareiškimą, kuriame nurodo, kad 18 vokiečių nazių, suimty savaitę laiko atgal, organizavo fašistinę grupę, sklėdė fašistinę propagandą, norėjo sužinoti apie valdžios paslaptis ir sabotažavo.

Dauguma iš jų prie kaltės prisipažino, pareiškimas sako. Jie bus tinkamai nubausti.

Montrealo Hitleris Įkalintas Už Suktybes

Montreal, Lapk. 17.—J. E. de Patrick, Hitlerio pamėgdžiotojas, kuris gyrėsi, kad jis užmuštų visus Montrealo komunistus, jeigu būtų išrinktu miesto majoru, vakar suimtas už suktybes.

Jis vienoj departamentinėj krautuvėj pirkęs prekių už \$109.00 įteikdamas kito asmens vardu išrašytą čekį.

Ispanijos Fašistai Sulauko Sovietų Sąjungos Laivus

Maskva, Lapk. 18.—Tasso žinių agentūra per radio pranešė, kad Ispanijos sukilėliai sulaukė Ispanijos vandenyse Sovietų laivų Vtoraja Petiletko. Taigpi su laikytas ir kitas Sovietų laivas, Petrovsky.

Abudu laivai atvaryti j Comarinas uostą. Fašistai ieškojo amunicijos. Abudu laivai yra komerciniai. Vtoraja Petiletka plaukė iš Antverpo j Batumą, o Petrovsky su vokiškėmis anglimis plaukė j Juodąsias jūras.

Atleisti Darbininkai Neišeina Iš Fabriku

South Bend, Ind., Lapk. 18.—Simtai alkanų darbininkų stovi prie mašinų ir neapleidžia stovė dix aviacijos dirbtuves, nenorėdami būti paliuosuotais iš darbo.

Dauguma iš jų jau 24 valandos kaip nevalge, miega ant grindų neapšildytos namuos, tačiau nemano apleisti dirbtuvės iki kompanija neatšauks savo vakarykštį paskelbimą, kuriame užsimoj 4,500 darbininkų atleisti iš darbo.

Darbininkų ž m o n o s alkanais pristato maisto.

Madrido Gynejus Puola 102 Franco Bomberiai

165,000 Kareivių Kaunasi Apie Madridą; Sukilėliai Naudoja 320 Lauko Kanuolių

PASTAS VEIKSIAS IR PER KALEDŲ SVENTES

Ottawa, Lapk. 19.—Ministeris pirmininkas King ir paštų ministeris Elliot skelbia, kad Kanadoj paštas veiks ir šventadieniais, net ir per Kalėdų šventes, išskiriant sekmadienius.

Taikos Dovaną Paskyrė Ossietzkiui

Oslo, Norvegija, Lapk. 17.—Komitetas Taikos Dovaną (Peace Prize) paskyrė neseniai iš nazių koncentracijos kempės paleistam priešfašistiniam kovotojui—Karl von Ossietzky. Ossietzky koncentracijos kempėj išbuvo nuo 1933 m.

Kai kurie komiteto nariai nepasitenkinę tokiou paskyrimu. Du Norvegijos atstovai rezignavo iš komiteto.

Sako Seks Sovietų Sąjungos Pavyzdį

Maskva, Lapk. 17.—"Kuo mes galime atsilpyginti Sovietų Sąjungai už suteiktą mums pagalbą?" pareiškė profesorius Antonio Esber, Ispanijos darbininkų delegacijos pirmininkas. "Aš sakau, kad mes seksime jūsų pavyzdį ir laimėsime."

Si delegacija pereitą penktadienį lankėsi pas SSRS prezidentą draugą Kalininą. Kartu buvo ir kitų šalių delegatai.

Sako Spry Kadidatus j Kontrolierius

Toronto, Lapk. 18.—Pasklydo gandai, kad Graham Spry, CCF laikraščio redaktorius norj s kandidatuoti j kontrolierius.

"Aš abejoju, ar tie gandai teisingi," pareiškė Stewart Smith. "Aš manau, kad draugas Spry supranta, kad perveli skelbti savo kandidatūrą. Taigpi aš tikiu, kad jis gerai žino, jog jis tą padarydamas suskaldytų balsus. Jis gerai žino, kad darbo jėgos negali išrinkai du kontrolierius."

ARESTUOTI 8 BEDARBIAI

Calgary, Lapk. 18. — Vakar čionai įvyko nevedusių bedarbių demonstracija, kurioj sako, dalyvavo 200 asmenų. 8 bedarbiai už protestavimą prieš pašalpos sąlygas yra suareštuoti.

Paul Gouin Virsta Fašistiniu Organizatorium; Jo Laikraštis Skelbia Demagogiją

Montreal, Lapk. 16. — Paul Gouin, Action Libérale Nationale vadas, kuris išėjo prieš Tashchereau valdžią ir prisidėjo prie Duplessis režimo įvedimo, vėl išlindo su savo propaganda.

Pereitą savaitę jo laikraštis, "La Province," editoriale pareiškė, kad reikia organizuoti "Nacionalj Frontą" (Front National). Prieš ką? "Vyriausias pavojus," sako laikraštis, "komunizmas ir imperializmas."

"Kvebeko žmonės komunizmo yra gaudomi su pasiutimu," rašo tas laikraštis. "Bet kaip mes

MADRIDO GYVENTOJAI PASIRYZĖ PRIEŠĄ ATMUŠTI

Madridas, Lapk. 18.—Nežiūrint to, kad kelios dienos atgal lojalistai uždavė didelį smūgį fašistams, kuomet juos atmušė atgal nuo Madrido sienų ir daugelį jų užmušė (sakoma, kad apie 5,000 fašistų krito; taigpi buvę numušta apie 30 orlaivų), tačiau fašistai pradėjo dar pasiutesnį puolimą ant Madrido.

Fašistai šauda j miestą iš 320 lauko kanuolių. K a n u o l ė m s gelbsti 102 orlaiviai. Bombs pataikė j Telefonika budinką, kuris skaitomas aukščiausiu budinku Madride, ir j daugelį kitų seniausių ir gražiausių Madrido budinkų. Šimtai žmonių užmušta ir sužeista.

Fašistai perėję per Manzanares upę ir užėmė vieną budiną Universiteto mieste, šiauriniame miesto pakraštyje. Virš 50,000 fašistų geravavintų ir gerai apginkluotų veržiasi j miestą iš trijų pusių, vakary, ir šiaurės vakarų. Madride gina virš 100,000 lojalistų. Madride randa 10,000 lojalistų. Aranjuez fronte 10,000. Šiaurėj apie 10,000.

Aranjuez fronte armija grumojna nukirtimu sukilėlių susisiekimo.

Manoma, kad dabar eina sprendžiamas mūšis del Madrido. Fašistai desperatiškai puolia, kad sudemoralizuoti lojalistus ir užimti miestą. Tačiau yra vilties, kad lojalistai atsilauksią. Neprastas bombardavimas iš kanuolių ir orlaivijų lojalistų nenugąždins, bet paragins prie dar didesnio pasiryžimo.

A. F. L. Konvencija Neišmesianti Lewis Unijų

Tampa, Fla., Lapk. 17.—Kiek matyti iš Amerikos Darbo Federacijos konvencijos eigos, tai Lewis'o unijos, sudarančios Komitetą Industrinėms Organizacijoms (C.I.O.), pasiliks suspenduotomis ir toliau. Tačiau nebūsią mėginama jas išmesti. Greenas mėginąs perkalbėti Lewisą, kad jis atsisakytų nuo savo plano organizuoti industrines unijas.

C.I.O. sudarančių unijų atstovai neprimti j konvenciją. Green'o ir jo šalininkų nusiostatymas prieš industrines unijas yra labai žalingas visos Amerikos darbininkams.

Bet tas laikraštis imperializmu vadina ne Britanijos imperializmą, bet Vokietijos ir Rusijos. Jis begėdiškai nori SSRS taikos politiką sujungti su Vokietijos fašizmo karo politika.

Tai biauiri fašistinė demagogija. Matomai jis seka Francijos fašistų vadą pulkininką de la Roque.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvairtaštis. Leidžia "Darbininkų žodžio" draugija. Prenumeratos kaina Kanadoje ir Anglijoje: metams \$2.00; 6 mėnesiams \$1.00. Visur kitur: metams \$2.50; 6 mėnesiams \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų žodžio" vardu. 325 Queen St. W., Box 31, Toronto, Ont.

DRAUGAS TIM BUCK ATVEŽĖ TIKRŲ ZINIŲ APIE ISPANIJOS KARĄ

Draugas Tim Buck, aiškiai nurodė, kad karas Ispanijoje negali būti skaitomas civiliu karu. "Karas Ispanijoje yra dalis tarptautinio susikirtimo," jis sakė. Italijos ir Vokietijos fašistai, su pagalba fašistinių Ispanijos generolų, nori užkariauti Ispaniją, kad pasidarytų bazė kitam karui už viršenybę Europoje. Ispanija fašistams reikalinga prieš jų priešų pozicijas Viduržemio jūroje.

Draugas Tim Buck nurodė, kad jei fašistai laimėtų Ispanijoje, tai po greitai prasidėtų karas Europoje, kuris, aišku, greitai virstų pasauliniu. O jei liaudis laimėtų, tai būtų pastatyta didelė kliūtis fašistams kelyje linki karo. Todel parama Ispanijos liaudžiai yra kartu parama kovai prieš karą. Kurios šalys sako, kad rėmimas Ispanijos liaudies fronto išsukty karą, klaidina pasaulį. Leidimas fašistams laimėti Ispanijoje yra degimas knato, kuris prijungtas prie parako bakos.

Kanados darbininkai ir darbininkų organizacijos turi reikalauti, kad Kanados valdžia parduotų ginklus ir amuniciją Ispanijos valdžiai, kuri kovoją prieš naujo pasaulio karo organizatorius.

LAIKAS IR TORONTO DARBININKAMS TURĖTI SAVO ATSTOVUS MIESTO VALDYBOJ

Toronte progresyvis judėjimas užtektinai stiprus išrinkti vieną kitą atstovą į miesto valdybą. Visa bėda tik tame, kad tam tikros šakos šio judėjimo dar vis nemato reikalo sudaryti vieną bloką rinkimuose. Ypatings kritikos verti CCF vadai, kurie atmeta komunistų partijos pasiūlymą sudaryti frontą miesto valdymo rinkimuose.

Kad bendros jėgos gali daug daugiau nugalėti, tai labai aišku. Regina yra geras pavyzdys. Kuomet darbo žmonių partijos, organų sekantys ir unijos sudarė tam tikrą rinkiminį rinko 50 pastatė masinuosiuose rinkimuose nominuodami \$1.50 kandidatus, darbovis išvieno už jų kandidatus (antrą rinkimą, — jokia reakcionierių propaganda — 25 tūkst. nugalėti — buvo išrinkta dauguma A. Yliengyvių atstovų. Nesisekė ir vėlesnės kooperacijos išmėtė, darbininkai išrinko kitus, vėl progresyvis. Reginos miesto darbininkai panašiai veiks ir šiais metais.

Ir kas gi skiria CCF nuo Komunistų Partijos? Komunistų Partija miesto valdybos rinkimų programos nededa revoliucijos ar proletariato diktatūros. Ir Komunistų Partija ima tik pačius paprasčiausius darbo žmonių reikalus. Todel atsakymas nuo bendradarbiavimo nesurpantamas. O toks elgėsis labai žalingas Toronto miesto darbo žmonėms.

Toronto darbininkų unijos labai teisingai elgiasi reikalaujamos, kad CCF ir Komunistų Partija sudarytų vieną kandidatų sąrašą. Šis unijų reikalavimas turi gauti paramą iš visų progresyvių žmonių. Jau laikas panaikinti tas kliūtis, kurios sulauko darbo žmonių atstovų išrinkimą.

ATRODO KARAS TARP JAPONIJOS IR ČINIJOS NEISVENGIMAS

Pereitą savaitę įvyks susikirtimas tarp Suiyuan provincijos jėgų, palikančių Nankingo valdžią, ir Japonijos sukurstytą Vidurinės Mongolijos ir Manchoukou jėgų, skaičiuje 30,000, rodo, kad Japonija užsibrėžus būtinai išprovokuoti Chiniją į karą. Tokie užpuolimai turės išaukti pasipriešinimą Chinijos liaudyje, kurios reikalavimą Nankingo valdžia bus priversta pildyti.

Japonijos lindimas į Chiniją per žengia visų kitų imperialistų grobiškumą. Netai senai Japonija užgriebė Mandžuriją ir Jehol provinciją, iš kurių sutvėrė Manchoukou valstybę. Per pereinamus metus Japonija užgriebė Chahar provinciją. Šale to, ji veikia atsikyrė nuo Chinijos penkias šiaurines provincijas.

Kanados Laikraštis Apie SSRS Kalėjimus

Dar šandien nekuri vadina darbininkiški laikraščiai rašo apie Sovietų Sąjungos kalėjimus kaip apie "pragarą." Tačiau jau nekuri buržuaziški laikraščiai pamatė, kad apie Sovietų Sąjungos gyvenimą negalima pasauliui akių dumti, pradėjo rašyti apie viską gana rimtai.

Toronto Daily Star Sovietų Sąjungos kalėjimų p a d e čiai nagrinėti paskyrė didelę editorialą, kuriame nurodė, kad caristinės Rusijos kalėjimai buvo žiauriausi pasaulyje, ten papuolet kriminalistai nepasitaisydavo, bet dar daugiau pasigadindavo. O dabar prie Sovietų valdžios kalėjimai tapo žmonių perkauklėjimo įstaigomis. Tam pavyzdžiu paėmė Bolševų komuna, kuri buvo įsteigta 10 m. atgal. Laikraštis nurodo, kad 910 komunos narių gyvena žėnybinį gyvenimą. Jie laisvi, lošia futbolą, užsiima daile ir t.t. 972 komnariai atgavo prarastus piliečių teises; 3 baigė universitetą kaip aukšto rango inžinieriai ir 28 dar studijuoja; 57 suteikta darbas už komunos sienų.

Toliau laikraštis nurodo, kad perauklėtiems Sovietų Sąjungos

LIETUVOS PONAMS REIKALINGI ISEIVIŲ DOLERIAI

Kaip jau buvo rašyta, Lietuvos ponai baisesiai susirūpino užsienio lietuviais. Užsienio lietuvių klausimui risti įsteigė studijas. Bet nemanykite, kad Lietuvos ponai nori užsienyje gyvenantiems lietuviams padėti. Ne. Jų tikslas, kaip išgauti dolerius. Jie patys apie tai pasako: "Trimitė" paduodamas toks adv. R. Skipitio, užsienio lietuvių "globėjo" išsireiškimai apibudinimas:

"Studijų atidarymo proga, gražų sveikinimo žodį pasakė pasaulio lietuvių s-gos pirminkas adv. R. Skipitis, kuris nurodė, kad šių studijų metu reikėtų išaiškinti ir išnagrinti klausimą, kiek ir kur mes turime užsienio lietuvių, reikia panagrinti kuo ir kaip Lietuva galėtų padėti užsienio lietuviams, kuo užsienio lietuviai galėtų padėti Lietuvai. Adv. R. Skipitis dar išskėlė reemigracijos, t. y. užsienio lietuvių grįžimo ir įsikūrimo Lietuvoje klausimą. Jis pabrėžė, kad šandien dar vargu būtų galima rimtai kalbėti apie masinę reemigraciją, bet turtinesniųjų isėivių susigrąžinimas yra rimtas ir realus klausimas." (Mūsų pabrauktai).

Matote, Lietuvos ponams parūpo užsienio lietuvių doleriai. Jiems norėtųsi susigrąžinti turtinesnius ir išmonyti iš jų dolerius, aplūpti juos. O biednieji lai sau vargsta. Kokia nau da iš jų bus Lietuvos ponams, jei jie neatsivės doleriu.

Bet Lietuvos Ponai klysta manydami, kad jie susigrąžins turtinesnius. Net ir tie lietuviai, kurie dar ir turi doleriu, dabartinei tvarkai nepiritaria. Daugelis pasako, kad Lietuvoje grįžtų, bet dabar Lietuvoje nesmagu gyventi. Žmonės negali susirinkti nei vakarus-koms. Amerikoje gyvendami, nors ir svetimojo šalyje, lietuviai turi, palyginti, daug platesnes teises, geresnes progas kilti kultūroje.

Būtų kitas dalykas, jei šandien Lietuvoje viešpatautų kita tvarka, jei Lietuvoje būtų laisvė. Užsienio lietuviai nesigailėtų doleriu pakėlimui savo tėvynės — laisvos tėvynės.

NEKLAUSYMAS KOMUNISTŲ NURODYMU ISPANIJOS LIAUDŽIAI BRANGIAI KAINUOS

Kaip draugas Tim Buck pasakojo, Ispanijos kairieji respublikonai, kurie po rinkimų sudarė valdžią, dabar pripažįsta, jog jie padarę neatleistiną klaidą neišvydami iš armijos vadovybės ir įvairių valdžios įstaigų fašistinių elementų. Tą padarius nebūtų buvę jokio sukilimo.

Kitą didelę klaidą respublikonų valdžia padarius, tai netikėdama, kad fašistai sudarys rimtą pavojų, kad jie gaus paramą iš Vokietijos. Jei būtų buvę rimtai griebtasi kovos prieš sukilėlius pačioj pradžioj, jie būtų buvę supliėkti, jie nebūtų spėję įsitvirtinti.

Trečią klaidą jie padarę manydami, kad fašistus sumuš gindamiesi. Jie nemany, kad reikia daryti puolimą ant priešo, kad tokiu būdu prašalinti pavojų.

Nuo pat pradžios, Komunistų Partija nurodžius respublikonams tuos visus svarbius reikalus, bet respublikonai, būdami užsispyrėliai, manydami, kad jiems negarbė klausyti komunistų, elgėsi savotiškai. Tik dabar jie suprato, ką jie padarė neklausydami komunistų, kai arti 300,000 žmonių krito nuo tų budelių ginklo.

Už tai dabar komunistų partija Ispanijoje paliko mylimiausią darbo žmonių partiją. Jei prieš rinkimus partija turėjo tik kelis tūkstančius narių, tai dabar turi jau 102,000.

VOKIETIJOS DARBININKAI NESILAUJA KOVOJĖ PRIES FAŠIZMĄ

Iš Ispanijos ateina žinios sako, kad Ispanijos fašistų armotų bombos labai retai kada sprogtančios. Esą priešai išvados, kad darbininkai, dirbanti tas bombas, tyčia jas taip sustaisą, kad nesprogtų. Betyrinėjant surasta, kad kai kurios iš jų pripilotos pelaviniu. Vienos bombos viršūnėj rastas raštėlis su sekamu parašu: "Kol aš būsiu artileristas, nei viena mano išsauta bomba nesprogs."

Kadangi tas bombos pirktos daugiausia Vokietijoje, tai tas parodo, kad Vokietijos darbininkai, nežūrėdami baisesaus pavojaus, į granatas pila pelavinas. Reikia tikėtis, kad būsimame kare labai daug Vokietijos granatų nesprogs. Vokietijos darbininkai mokės išreikšti savo prieškarinį nusistatymą tokiais ir kitokiais pasieljimais.

Kanada Perkasi Du Karo Laivus

Ottawa, Lapk. 13. — Praeitą naktį Kanados ministerių pirninkas Mackenzie King paskelbė, kad Kanada užsisakė du naujus karos laivus, kurie kiekvienas kainuos po milijoną doleriu. Laivai bus naujausios rūšies su visais moderniškais apginklavimais ir turės modernišką greitumą. Laivai esą Kanadai reikalingi del apsaugojimo Atlantike Kanados komercijos.

Skirtumai Kai oras vasaros atšyla, Nerimsta miestuose turėdai; Skubinasi kur kurortai, tyla. Kur upės, kalnai ir laukai.

Ivairias pramogas ten ruošia, Kvėpuoja oru gėlynų, Stalus jų valgiai puošia, Nestingia jiems linksmų dienų.

Bet dirbtuvėj prie dulkių tvano Pusbadis dirba darbininkas: Nesveikas, dūsta, kosti, stena, Suliesęs, tikras džiovininkas.

Tiktų ir jam jau pasilsėti, Laukų oru reikt pakvėpuot, Bet reikia dirbti, netingėti — Duona šeimynai reikia duot.

Tiktai vienoj šalyj pasaulio: S. S. R. Sąjungoj Lankyt kurortus darbinink gali, Nes kitas jo ten nenaudoj.

J. Sutas

Down with the fascist dictatorship!

Freedom for the people of Lithuania!

Laisvė Lietuvos liaudžiai!

Salin fašistinė diktatūra!

A bas la dictature du fascisme!

La liberté four le peuple de Lituanie!

Post Card

Prez. A. Smetona, Kaunas, Lietuva.

Griežtai protestuoju prieš Lietuvos liaudies persekiojimą ir terorizavimą ir reikalauju naujų seimo rinkimų, leidžiant visoms Lietuvos žmonių partijoms ir organizacijoms laisvai staryti kandidatus ir darbuotis už jų išrinkimą.

Salin fašistinė diktatūra! Laisvė Lietuvos liaudžiai!

Siuntėjo parašas .....

Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti pagamino protesto atvirutes, kurios bus siuntinėjamos Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai. Viršuj talpiname tų atviručių abi puses. Visos organizacijos raginamos kreiptis pas KKLKLLG del minėtų atviručių ir rinkti parašus po jomis, o paskui siųst Smetonai.

Ginkime Lietuvos Liaudies Reikalus! Reikalaukim Atsteigimo Demokratijos!

Kanados lietuviai atliko labai kilnių istorinį darbą, susaūkdami Lietuvos Liaudžiai Ginti Kongresą. Bet tuomi darbas neturi pasibaigti. Lietuvos fašizmas vis dar tebesmaugia žmones. Kalėjimai prigrušti nekaltų valstiečių ir darbininkų. Jie laukia mūs paramos.

Komitetas deda visas pastangas, kad tampriau susiristi su Lietuvoj prieš fašizmą kovojančiais draugais ir jau daug toj srityj pažengta. Paskutiniu laiku išsiūsta pirma parama Lietuvos politiniams kaliniams ir bus laikas nuo laiko siūnčiam, kad įvykdžius kongreso tariumus. Bet daug priklausys nuo Lietuvos Liaudžiai Ginti Kongresą. Bet tuomi darbas neturi pasibaigti. Lietuvos fašizmas vis dar tebesmaugia žmones. Kalėjimai prigrušti nekaltų valstiečių ir darbininkų. Jie laukia mūs paramos.

KANADA PERKASI DU KARO LAIVUS

Ottawa, Lapk. 13. — Praeitą naktį Kanados ministerių pirninkas Mackenzie King paskelbė, kad Kanada užsisakė du naujus karos laivus, kurie kiekvienas kainuos po milijoną doleriu. Laivai bus naujausios rūšies su visais moderniškais apginklavimais ir turės modernišką greitumą. Laivai esą Kanadai reikalingi del apsaugojimo Atlantike Kanados komercijos.

Skirtumai

Kai oras vasaros atšyla, Nerimsta miestuose turėdai; Skubinasi kur kurortai, tyla. Kur upės, kalnai ir laukai.

Ivairias pramogas ten ruošia, Kvėpuoja oru gėlynų, Stalus jų valgiai puošia, Nestingia jiems linksmų dienų.

Bet dirbtuvėj prie dulkių tvano Pusbadis dirba darbininkas: Nesveikas, dūsta, kosti, stena, Suliesęs, tikras džiovininkas.

Tiktų ir jam jau pasilsėti, Laukų oru reikt pakvėpuot, Bet reikia dirbti, netingėti — Duona šeimynai reikia duot.

Tiktai vienoj šalyj pasaulio: S. S. R. Sąjungoj Lankyt kurortus darbinink gali, Nes kitas jo ten nenaudoj.

J. Sutas

giam darbui, turi jaustis sau už pareigą veikti ir įgyvendinti kongreso nutarimus. Tai ir pgi draugai, kurie vedate nors asmeninius susirašinėjimus su Lietuvoj gyvenančiais draugais, giminėmis. Jei kas liečia platesnę Lietuvos visuomenę, praneškite komitetui. Taipogi reikisių savo pageidavimus, sumanymus, arba kritikuoti, jei kas jįsų manymu negera. Tokiais ir panašiais būdais galima bus daug ką nuveikti.

P. S. Lietuvos Liaudžiai Ginti Komiteto Narys

Kapuskasingiečiai Remia Lietuvos Politikinius

Kapuskasing, Ont.—Lapkričio 1 dieną čionai įvyko vietos lietuvių priešfašistinis susirinkimas. Nors čionai gyvena vos šešios lietuvių šeimynos ir keletas pavienių, tačiau kad ir mažas būrelis, bet gražiai atrodė veikime, kuomet svarsto darbininkų klasės reikalus. Svarbiausia, tai, kad visi draugai ir draugės numato, kad tik organizuotu būdu darbininkai galės pagerinti savo reikalus ir sunaikinti didžiausią darbininkų priešą — fašizmą.

Susirinkusieji apdiskusavome Lietuvoj gyvenančių brolių kritišką padėtį ir sunkias kovas su fašizmu ir nutarėme visais būdais remti priešfašistinį judėjimą. Atjausdami broliū bei draugų kančias, pūvančių Lietuvos fašistiniuos kalėjimuos, jiems pagalbėti vietoj suaukavome \$6.50.

Po to, draugas J. Sakockas, aukų rinkimo tikslu, atsilankė pas kitus draugus ir surinko dar \$4.70 Lietuvos priešfašistiniams kaliniams ir vieną dolerį Ispanijos kovotojams. Aukos pasiųstos Kanados Veikiančio Komiteto sekretoriui.

Draugai aukavo sekamai: J. Sakal \$2.00; po vieną dolerį aukavo: J. Grigaliūnas, J. Masioakas, Z. Kolnicky, K. Miškūnas ir S. Vikis; po 50 centų aukavo: P. Juronis, J. Tamošaitis, K. Songaila, Ch. Martin ir V. Kun-

Ir Mes Neturim Nupult Dvasioj

Beskaitant "Laisvėj," Darbininkų Skyriuje, straipsni "Asimimimai iš Lietuvių Moterų Organizavimosi," aš juomi labai susijodmavau. Tai labai įdomūs aprašymas apie tų laikų moterų veikimą. Kas labiausiai mane sujudino, tai tų laikų moterų pasiryžimas ne vien tik savo organizacijai turėti, bet ir lavintis. Jos mokinosi rašymo, skaitymo ir politinio supratimo.

Tais laikais, kuomet pradėjo tvertis darbininkiškos organizacijos Amerikoje, buvo mažai darbininkų moterų, kurios žinojo lietuvių rašybą. Kitaip sakant, tada mažai dalis darbininkų moterų buvo pamokytos. Lietuvos valstiečiams ir dvarų darbininkėms mokslas tais laikais buvo neprieinamas. Tačiau daugelis iš tų moterų, atvykusių į Ameriką, kontinentą, gavę progos pažinti šiojią tokią laisvę, ne tik kad paliko korespondentėms, organizatorėms, prakalbininkėms visuomenės veikėjomis, bet ir sugebėjo išleisti žurnalą "Moterų Balsas" (su kuriuo man teko susipažinti 1928 metais).

Suvienuose LDSA su ALDLI draugės amerikietės sugebė palaikyti dviejuose laikraščiuose savo skyrius. Tas rodo, kad norint ką atsiekti, reikia tik pasiryžimo. Draugės amerikietės pasiryžo ir įvykdė gyveniman. Šandien jos stovi lygiagrečiai su vyrais.

Mes, kanadietės, turime pamokinti iš jų. Galime prisipažinti, kad mūsų sąlygos geresnės. Kanadiečių tarpe yra gerai prisilavinusių. Daugelis iš kanadiečių yra lanke aukštesnes mokyklas. Ko mums reikia, tai pasiryžimo išmėginti visus gabumus. Mums reikia didesnio pasiryžimo dirbti. Nenusiminkime, kad mums nepasisekė išlaityti savo skyrių. Rašykime į kiekvieną numerį straipsnelius, korespondencijas. Aš manau, kad kanadiečių tarpe yra tokių draugių, kurios galėtų rašinėti vaizdelius, apyskautes, eilėraščius. Tik reikia pradėti, mėginti kurti.

Jeigu draugės amerikietės galėjo nugalėti didesnius sunkumus, tai ir mes galime apgauti mūsų trūkumus. Ir nugalėsime tik pasiryžime. Meskimes į darbą visose srityse.

Adele

PASAULYJE PO GINKLU YRA 8,200,000 VYRŲ

Geneva, Lapk. 12.—Šandien Tauty Lyga paskelbė, kad per visą pasaulį nuolatiniai yra po ginklu 8,200,000. Iš šio skaičiaus 545,000 tarnauja laumonyse.

Tauty Lygos duomenys parodo, kad prieš didįjį karą, neškaitant tarnaujančių laivynuos, visam pasaulyje po ginklu buvo 5,900,000. Skaitlinės parodo, kad per 1931-1932 metų laikotarpį pasaulio armijos padidėjo 1,700,000 vyrų. Bendras Europos karo jėgos dabar tur po ginklu 4,800,000 vyrų, sulįsčius su 3,600,000 vyrų 1931-1932 metais.

Tauty Lygos komunikatas sako, kad šios skaitlinės apima tik nuolatinių armijų jėgas ir neįskaitomos taip vadinamos "parlamentarinės jėgos" arba pusiau nuolatinės militarinės organizacijos, kurios dabartinu metu pasidarė labai svarbios. Tokių militarinių jėgų skaičius Vokietijoje pereitą vasarą padidėjo 800,000 vyrų, per įvykdymą Hitlerio "darbo vienučių" plano.

cė; S. Urba aukavo 40 centų, P. Karalis 30 centų; J. Drumstas aukavo 50 centų Lietuvos politiniams kaliniams ir vieną dolerį Ispanijos kovotojams respublikiečiams. Visiems aukavusiems širdingausji acii.

J. G.

reita tarp 30.4 jo 3: 54.5 bini lo 1 pirn nės rios sius liq. Pak Su IŠ Suvit Kan tu d \$91.0 vieny eksp 000.0 dos t Su tu 1 V padic dos 1 \$58.0 Zy mos kės riant nė, išsūris rus, 1 kybo miau rytoj preky jo ve Real čī Atida Sar Siand 300.0 daryr aklan nuoja pakra visa i Sar kimšt su Ka niska rytini du, 1 mond Mil ketvin nuste sanči Vasin tillas, tillas, Kvebe tillas yra ž sauly; sus : San ilgi. Tilt 9 d baigt Inži galės ir ma nepas nesą k tas st Tač pasau kainu ši ne ninka mušti Tilt lių, t pai. I ta 15 jonas Tilt tinian leivini iš ku ti j ki dinyj mių prave Roy —Pere, Michi du F ilgio. skend jai.

Montrealo Žinios

ĮVAIRIOS ŽINIOS

ALKOHOLIS—NUODAI

Per paskutines tris savaites staiga mirė 4 žmonės: du vyrai ir dvi moterys. Ch. Willis 66 m., A. Griffith 41 m., Mrs. D. Banie 23 m. ir Mrs. G. Mayer 44 m. Visi montrealiečiai. Sulig skrodimo ir medicalo tyrinėjimo daktarai nustatė, kad jų staigios mirties priežastis buvo girtuoklystė. Daktarai sako, kad jie visi vartojo gerą degtinę.

PASALPŲ TEIKIMO RASTINĖS TVARKOJ

Darbo ministeris W. Tremblay lankėsi Montreale ir nagrinėjo pašalpos teikimą. Viešus darbus ir jų ofisus rado pilnoj tvarkoj ir gerai vedamus. Kažin ką ponas ministeris būtų rašęs, jei pasižiūrėjęs būtų ne ofisų administracinį sutvarkymą, o j bedarbių materialę padėtį?

UZ TYLOS ARDYMA NUBAUSTAS

Už nakties laiką be reikalo automobilio rago trūbinimą L. Ruoelle nubaustas \$3.50.

MALKOS EUROPOS POPERIUI

Sveicarija pirks Kvebeko provincijai 600,000 kordų malkų, popieriui gaminti.

MORALĖS KELIMAS AR BIZNIS

Per vieną savaitę Montrealo policija išskyrė 54 namus ir areštavo 847 asmenis, kaip prakalčiusius prieš moralės įstatymus. Visi areštuotieji bus nubausti nuo 5—10 dolerių. Gražios uždabris.

PROTESTAS QUEBECO PREMIERIUI

Kanados Darbo Partijos Montrealo sekcija 8 d. šio mėn. nutarė pasiūti Duplessisui protestą už sulaikymą Mount Royal arenoje mitingo, ruošto Ispanijos liaudies delegacijai sutikimui. Protestus, taigpi, siųs visos amatų ir darbo unijos, kurios yra afiliavę j Darbo Partiją. Montrealo sekcija nutarė paaukoti \$250 Ispanijos liaudžiai teikimui medikalės pagalbos komitejui, kuriai vadovauja Montrealelis dr. Bethune. Taigpi nutarė laikytis tvirtai bendro fronto su visomis darbininkų organizacijomis prieš reakcionierius ir kylantį fašizmą ir rinkimuose statyti savo kandidatus.

PLĖSIMAI IR VAGYSTĖS

Montreale ir jo priemiesčiuose vagystių ir apiplėšimų skaičius nuolat daugėja. Tik per 4 dienas (7—10 lapkričio) raportuota 14 vagystių ir apiplėšimų, kurios papildytos gatvė, namuose bei krautuose. Tokiosse prasikaltimuose kaltinama arėstuoti: J. Beauchamp—24 metų amžiaus, R. Garcou—18 m., G. Simpson—23 m. ir F. Chartland—16 m.

JUBILEJINIS TEISMAS

M. Gaguon, 38 metų amžiaus, nuteistas 60-tą sykį. Teisėjas Desmarais išbares kaltinamąjį, kad jis nuo 1917 m. už įvairias mažas vagystes jau buvo teistas 50 sykius ir vis dar nepasitaisęs, taigpi 60-tam prasikaltimui, kaipo jubiliejiniam, paskyrė 3 metus.

MOTERIS NUSINUODYJO SARMU

Lapkričio 11 d., Albertina Beaudry, 6250 Chabot Str., išgėrė stipraus šarmo (žvelio), nuo ko nuvežta j Notre Dame ligoninė, po policijos priežiūra mirė. Kūnas paimtas j lavonų tyrimo įstaigą ir vedamas tyrimas kodel ji nuodytojosi.

Numatoma, kad sunki ekonominė padėtis privedė prie to.

“Darbininkų Žodžio” Skaičiuotojų Domei

Nuolankiai prašome visus Montrealo ir apylinkės “Darbininkų Žodžio” skaičiuotojus atvykti j ALDLD 47 kuopos šaukiamą susirinkimą, sekmdienį, lapkričio 22 d., 1 val. po pietų, Rytiečių salėje, 2114 Frontenac Str.

ALDLD I-mo Rajono Kom.

PALEIDZIA 200 “NETEISINGAI” PAMTŲ DARBAN

Lapkričio 12 d. paskelbė didlapią, kad, sulyg Duplessis patvarkymo, bus paleista apie 200 darbininkų, būk tai neteisingai priimtų prie pašalpiųjų darbų.

Skelbia, kad bus darban priimti tik sulyg rekomendacijos pašalpių skirstymo viršininkų. Bet apie ėmimą jų vieton kitų darbininkų visai nemini. Greičiausia Duplessio daromas manevras, kad apgavingu būdu pateisinti darbininkų iš darbo paleidimą ir pasidaryti savo partijai politinio kapitalo prieš ateinančius miesto rinkimus.

TEISEJAMS BEDARBES PAVOJUS

Montrealo taikos teisėjams užvilktos apie tris mėnesius algos pradėta mokėti lapkričio 12 d. Kartu iš premjero Duplessis atėjo patvarkymas, kad teisėjai prasikaltusius griežčiau bausytų ir bylas greičiau negrinėtų. Kur buvo skiriama bausmė po \$10-\$15, dabar skirti po \$25-\$100 ir daugiau.

ALMUŽNOS SUKELTA \$734,001.49

Lapkričio 11 d. sąjunga almužnų kėlimui užbaigė vąjį ir paskelbė, kad paskutinį penkių metų laikotarpyje šitas vąjus buvo rekordiniai pasekmingas. Suktelta \$734,001.49 ir dar nevisos sukeltos aukos gauta.

MOKYTOJAS VAZIUDAMAS DVIRACIU UŽSIMUSĖ

Lapkričio 10 d. St. Jean Baptiste de la Salle mokyklos mokytojas, E. Boily, važiuodamas iš mokyklos ant Masson gatvės, pravažiuojant pro trokš, staiga atsidiarius jo durims jis atsimušė j jas ir perskėlė sau galvą. Nuvežtas j Notre Dame ligoninę mirė.

NEZINOMA MOTERIS NEPAGYDOMAI SUZEISTA

Lapkričio 11 d. policija ir Vestern General ligoninės viršininkai pranešė, kad minimoj ligoninėj randasi moteris apie 30 metų amžiaus. Jos galva perskelta automobiliu neslaimėje ant kampo St. James ir Fulford gatvių, lapkričio 10 d. vakare.

Montrealiečiams Naujiena

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija pakvietė iš Brazilijos, iš kur visos beždži o n ė s, “KAROLIO TETA”, kuri atvažiuos sekmdienį, lapkričio 22 d., 4 val po piet. Apistos Liet. Nep. Vytauto Klube, 2161 St. Catherine St. E. Taigpi, nepraleiskite progos pamatyti labai juokingą komedią, “KAROLIO TETA.”

Susirinkimas

ALDLD 47 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 22 d., 2 val. po pietų, po antrašu: 2114 Frontenac Str. Visus narius-es kviečiame dalyvauti susirinkime, kad šiuo kartu daug svarbių dalykų aptarti.

Šokiai

ALDLD 47 kuopa ruošia įdomius šokius lapkričio 21 d., 8 val vakare, savo naujai išremontuotoj salėj po antrašu: 2114 Frontenac Str.. Visus ir visas kviečiame dalyvauti, nes dalyvavę nesigailėsite.

Sklokai Nr. 2 Nevyksta

Montreale yra susiorganizavus iš kelių narių skloka. Jų vadai skelbė, kad visas svietas su jais. Bet taip nėra. Iš ALDLD vos tik apie trys pabėgėliai atsirado ir šiaip labai margo svietlo biskį. Rengė šokius su Vytauto klube susidėję ir daug apie tai šumijo, bet išėjo tik pišš. Šokiai buvo labai mizerini. Visai neadaug publikos buvo. Klubičiai nepasitenkinę. Sako daugiau su tais “striokininkais” (taip juos klubičiai vadina) nesidėsimė. Tai taip vyrai energiją aikvoja už dyką. Tuo pačiu laiku Literatūros kuopos buvo suruošę du perngimu ir abu buvo pasekmingi.

Gražus Paminėjimas

Lapkričio 7 vakare Point St. Charles distrikto moterys suruošė vakarienę White hall'ėje Rusijos revoliucijos 19 metų paminėjimui.

AMUNICIJOS FABRIKANTAI PUČIA ŠĖRUS

Montreal, Lapk. 11.—Ar gavo ar negavo Canadian Vickers kompanija iš Anglijos užsakymą del pagaminimo 100 orlaiviu už \$18,000 kiekvieną, kas amunicijos fabrikantus varo iš proto, bet ji tuojau pakėlė didelį lermą ir pradėjo aukštyn pūsti amunicijos šėrus.

Montrealo Lietuvių Žiniai

“Darbininkų Žodj” ir lietuviškių knygų nusipirkti galite gauti drg. T. Subačinskis krautuvej 2123 Frontenac St., MONTREAL, QUE.

Montrealo Lietuvių Žiniai

“Darbininkų Žodj” ir lietuviškių knygų nusipirkti galite gauti drg. T. Subačinskis krautuvej 2123 Frontenac St., MONTREAL, QUE.

Montrealo Lietuvių Žiniai

“Darbininkų Žodj” ir lietuviškių knygų nusipirkti galite gauti drg. T. Subačinskis krautuvej 2123 Frontenac St., MONTREAL, QUE.

Montrealo Lietuvių Žiniai

“Darbininkų Žodj” ir lietuviškių knygų nusipirkti galite gauti drg. T. Subačinskis krautuvej 2123 Frontenac St., MONTREAL, QUE.

Vakariene užsitęsė iki vėlomos ir visi skirstėsi geriausioj nuotaijoj.

Senas Narys P.

ĮVAIRUMAI

Dingo Policijos Inspektorius Podukra

Praeitam ketvirtadienyj dingo Montrealo policijos inspektorius podukra. Manoma, kad jį kasta nužudė, nes automobiliumi j rasta šovinių ir jos meilužio revolveris dingęs. Jos meilužis laikomas klausinėjimams.

Nusimušė Algas

Quebeco premieras Duplessis numušė sau algą \$2,000 ir visiems ministeriams po \$1,000 j metus.

Amunicijos Fabrikantai Pučia Šėrus

Montreal, Lapk. 11.—Ar gavo ar negavo Canadian Vickers kompanija iš Anglijos užsakymą del pagaminimo 100 orlaiviu už \$18,000 kiekvieną, kas amunicijos fabrikantus varo iš proto, bet ji tuojau pakėlė didelį lermą ir pradėjo aukštyn pūsti amunicijos šėrus.

Persekioja Darbinikiško Laikraščio Korespondentą

Hawkesbury, Ont., Lapk. 11.—Ted Allan, specialis Daily Clarion korespondentas, laike karo paliaubų apvaikščiojimo buvo nežinomo žmogaus “draugiškai” persergėtas, kad jo raportavimas apie to miestelio nuotykius bus neprimtas Ontarijos žmonių.

Gandį Gydo Be Vaistų

Buvęs Indijos vadas, kuris savu laiku pasidavė Anglijos valdžiai, dabar užsiiminėja gydymu. Jis jokių vaistų neduoda. Jis vartoja savo stebuklingus metodus. Žinoma, tai tik aikių dūmimas.

MATĖ VEŽIOJANTIS MOTERIŠKĄ LAVONĄ

Ogden, Utah, Lapkr. 12.—Šiandien čionai sujudo visa miesto policija ieškoti nežinomo asmens, kurj matė 11 metų amžiaus mergaitė sėdint automobilyje, kuriame buvo moteriškas lavonas su nukirsta galva. Policija mergaitėi tiki, nes netoli tos vietos rado krauju su-temptą išmestą laikraštį.

Mergaitė pasakoja, kad ji vaikščiojus šaligatviu, šale jos sustojęs automobilis ir aukštai ri ligonių. Šiame susirinkime apie 10 ligonių skirta pašalpa, tai kaipo iš apie 120 narių draugijai yra perskaudu ekonominiai.

Draugija eina prie susitvarkymo. Narius, kurie trukdo laisvai išsireikšti nariams nuomone, griežtai perspėjo, kad laike susirinkimui, kada vienas narys kalba, kiti jam netrukdytų. Praėjusiam susirinkime kėlėsi triukšmą narj K. pasiūlyta nubauti pinigine pabauda. Susirinkimas tik pora balsų daugiau nusvėrė, kad šiuo kartu trukšmo kelėjā nebausti.

Sabeckas ir Bagdonas inėšę sumanyją, kad draugija imtųsi tartis su kitomis pašalpinėmis draugijomis, kaip tai su: M. L. Sūnų ir Dukterų P. D. ja, šv. Jono Pašalpinė D. ja ir motery pašalpinė draugija del steigimo tautiško klubo, kur būtų galima pardavinėti svaiginami gėrimai. Sumanymas priimtas ir to darbo vedimui sudarytas komitetas. Bet buvo ir priešingų tam nuomonių, kurie įsitikine, kad šale esamo lietuvių klubo (Vytauto) nėra prasmės organizuoti kitą, nes tai būtų Montrealo lietuvių suskaldymas j grupes ir greičiausia būtų vedama benaudė tarpusavinė konkurencija. Apart to, dar mūsų draugija nėra užtektinai vieninga, kad galėtų tokj didelį darbą imtis. Tą rodė ir šitas susirinkimas, kad dar yra narių, kurie ko tik neužsidirba “šriuopas.”

Senas Narys P.

ĮVAIRUMAI

Dingo Policijos Inspektorius Podukra

Praeitam ketvirtadienyj dingo Montrealo policijos inspektorius podukra. Manoma, kad jį kasta nužudė, nes automobiliumi j rasta šovinių ir jos meilužio revolveris dingęs. Jos meilužis laikomas klausinėjimams.

Nusimušė Algas

Quebeco premieras Duplessis numušė sau algą \$2,000 ir visiems ministeriams po \$1,000 j metus.

Amunicijos Fabrikantai Pučia Šėrus

Montreal, Lapk. 11.—Ar gavo ar negavo Canadian Vickers kompanija iš Anglijos užsakymą del pagaminimo 100 orlaiviu už \$18,000 kiekvieną, kas amunicijos fabrikantus varo iš proto, bet ji tuojau pakėlė didelį lermą ir pradėjo aukštyn pūsti amunicijos šėrus.

Persekioja Darbinikiško Laikraščio Korespondentą

Hawkesbury, Ont., Lapk. 11.—Ted Allan, specialis Daily Clarion korespondentas, laike karo paliaubų apvaikščiojimo buvo nežinomo žmogaus “draugiškai” persergėtas, kad jo raportavimas apie to miestelio nuotykius bus neprimtas Ontarijos žmonių.

Gandį Gydo Be Vaistų

Buvęs Indijos vadas, kuris savu laiku pasidavė Anglijos valdžiai, dabar užsiiminėja gydymu. Jis jokių vaistų neduoda. Jis vartoja savo stebuklingus metodus. Žinoma, tai tik aikių dūmimas.

Mokslas ir Technika

SILTĖSNĖ TEMPERATŪRA GAL SUMAZINS GIMIMUS

Siomis dienomis Cincinnati universiteto daktaras Clarence paskelbė, kad auginamieji gyvuliai prie dirbtinos aukštesnės temperatūros neturi tiek veislinių perų, kaip dabartinė temperatūroj. Gražinti j velesnes aypstovas, gyvuliai pasidaro e-mergingesni ir daug veislesni, negu šiltesnėj temperatūroj.

Zmonių gyvenime irgi tas pats apsiireikšimas. Prie 70 laipsnių Fahrenheit šilumos apvaisinimų daug mažiau būna. Neku-riuos rajonus, kur staiga pakyla temperatūra, apvaisinimus sumažina net iki 50 nuosimčių.

Moksliniais apskaitliavimais, pasireiškia vis šiltesnės žiemos ir karštesnės vasaros. Temperatūra pačina nuo žemės kelionės. Dabartinis periodas yra pereinantis iš vėsesnio j karštesnį ciklą, kuris už kelių dešimčių j- cis j karštesnį ciklą, kuriame žmonių vaisingumo skaičius pradėsias mažėti.

ZMOGAUS SMEGENYSE YRA DU TEMPERATŪROS KONTROLIUOTOJAI

Amerikos mokslo akademijai raportavo daktaras Ransom, kad žmogaus smegenyse randasi du temperatūros k o ntroliuotojai, vienas kontroliuojąs šilumą, o kitas vėsinimą.

Daktaras darė bandymus su gyvuliais, su elektra pakreipė temperatūros kontroliuojąjį j priešingą pusę. Kada tokio būdu tapo perskirta beždžionės smegenų karščio kontrolė, ji tapė bejėgė apsisaugoti nuo vasaros karščio, jos temperatūra pakile penkais laipsniais aukščiau.

GIMĖ NEPAPRASTAI MAZAS KŪDIKIS

Praeitą savaitę Bramptono ligoninėj tūla moteris pagimdė nepaprastai mažą kūdikį, kuris sveria tik vieną svarą ir tryliką uncijų. Naujagimis laikomas inkubatorijū ir maitinamas nepaprastu maistu.

Dauguma daktarų tvirtina, kad tai rekordiniai mažas naujagimis, nes nėsą mažesnio už jį užrekorduota apylinkės ligoninėse. Vidutiniu naujagimiu svoriu skaitoma septyni ir pusė svaro, o neturintieji penkių svarų svorio skaitomi žemiau normalaus.

JAU LAIKAS UŽSISAKYTI 1937 METAMS LIETUVIŲ SOVIETINĖS LITERATŪROS, POLITIKOS, IR VISUOMENĖS MOKSLŲ MĖNESINĮ DARBININKŲ ŽURNALĄ

“PRIEKALAS”

“PRIEKALAS” 1937 metais rūpinis dar plačiau nušviesti socialistinį SSRS gyvenimą, duodamas nuodugnių straipsnių, aprašymų, brožuų, vaizdelių ir t. t. Plačiai ir sistematiškai “Priekale” bus nušviečiamas SSRS lietuvių darbo masių gyvenimas.

“PRIEKALAS” yra vienintelis žurnalas, kuris atdžiai seka Lietuvos politinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, darbo masių kovą, Lietuvos spaudą, literatūrą ir t. t. 1937 m. šiu klausimų gyvenimas ir nušvietimas “Priekale” bus dar sistematiškesnis ir plinesnis. Visi, ką įdomiaja Lietuvos gyvenimas, negali apsiėti be “Priekalo.”

“PRIEKALAS” ypatingos domės kreipia lietuvių revoliucinės literatūros vystimui. “Priekale” bendradarbiauja visos geriausios lietuvių revoliucinės literatūros jėgos. 1937 m. “Priekale” tipas daug naujų lietuvių revoliucinės literatūros kūrinių (vėli, apysakų, vaizdelių ir t. t.).

“PRIEKALAS” 1937 m. paskirs daug vietos istorijos klausimams. Specialiai numeriai bus paskirstyti 20-metinėms Didžiosios Spalio revoliucijos sukaktuvėms, lietuvių darbo masių dalyvavimui toje revoliucijoje. Spalio revoliucijos įtakai j proletarinę revoliuciją Lietuvoje ir t. t.

“PRIEKALAS” 1937 m. sistematiškiau ves lietuvių literatūros kritiką, nagrinės kaip dabarties, taip ir praities rašytojus, duos nuolatine naujų knygų ir žurnalių apžvalgą. 1937 m. “Priekale” specialiai bus pažimtos 100 metų Puškino mirties ir 20 metų J. Janonio mirties sukaktuvės.

“PRIEKALAS” 1937 m. daugiau rašys apie lietuvių darbo masių gyvenimą Amerikoje, Pietų Amerikoje, Kanadoje ir t. t.

70 laipsnių šilumos kambaryje, gyvulus nuo šalčio pradeda drebėti, jo temperatūra nupuola nuo 10 iki 11 laipsnių žemiau normalumo.

IDOMI METEORŲ MEDŽIOKLĖ

Siomis dienomis j netoli nuo Toronto esančią meteorologijos stotį atsilankė laikraščių korespondantai, kuriems astronomai paaiškino labai įdomių dalykų. Jie aiškino, kad ne visuomet galima matyti per erdvę ritantis šviečiančius meteorus, kuriuos astronomai tyko nufotografuoti. Meteorų kritimas dalinasi j tam tikrus sezonus. Dažniausia galima meteorus matyt krintančius tamsiose naktyse, kuomet dangus nėra apsiniaukęs ir žemė pačina j meteorų sritį.

Dabar ką tik užsibaigė Leonido, arba kitaip vadinant “liuto” srities meteorų tėjimimas. Toji sritis randasi rytiniame horizonte ir daugiausia žemė j ją prisartinata apie 6 valandą ryto.

Siame sezone nedaug meteorų astronomams pavykę nufotografuoti, bet rugpjūčio mėnesyje, meteorų kritimo sezone, per vieną naktį astronomai užregistravo apie 600 kritimų.

Astronomai laike meteorų kritimo per ištas naktis saugoja dangaus skliautą, kad nenukryptų jų akys j kitą pusę, žiūrėti per tam tikrą spragą ir kiekvieną pasirodžiusį meteorą pasižymi, kurioje vietoje jis pasirodė, o didesnius nufotografuoja su tam tikrais aparatais.

Astronomai išaiškino, kad daugiausia matomi meteorai yra didelio kviečio grūdo arba žirmo didumo. Jie žmogaus plika akimi matomi tik todėl, kad jie per dangaus erdvę skrenda 44 mylių greitumu j sekundą, o pasiekus viršutinę žemės atmosferą, susidūrus su oro pasipriešinimu, jų greitumas nupuola iki 37 mylių per sekundą ir pagaliau nuo oro trynimosi galutinai sudyla.

Jeigu ne oras, kuris daugumą meteorų galutinai sudildo, o kitų greitumą sulaiko, žemei gręstų nuo meteorų didelis pavojus, nes žirmio didumo meteorai, lekdamie tokiu neapsakomu greičiu, prakirstų storiausias sienas ir užmuštų žemės gyventojus.

Darbininkų Žvalgas

“Priekale” kaina 1937 m. pasilieka ta pati:

SSRS: metams—3 r. 60 k.; 6 mėn.—1 rub. 80 k. šiaurės ir Pietų Amerikoje, Anglijoj ir kit: metams—1 dol. 6 mėn.—50 c.; atskiras ekz.—10 centų.

“Priekalo” kaina 1937 m. pasilieka ta pati:

SSRS: metams—3 r. 60 k.; 6 mėn.—1 rub. 80 k. šiaurės ir Pietų Amerikoje, Anglijoj ir kit: metams—1 dol. 6 mėn.—50 c.; atskiras ekz.—10 centų.

“Priekalo” kaina 1937 m. pasilieka ta pati:

SSRS: metams—3 r. 60 k.; 6 mėn.—1 rub. 80 k. šiaurės ir Pietų Amerikoje, Anglijoj ir kit: metams—1 dol. 6 mėn.—50 c.; atskiras ekz.—10 centų.

“Priekalo” kaina 1937 m. pasilieka ta pati:

SSRS: metams—3 r. 60 k.; 6 mėn.—1 rub. 80 k. šiaurės ir Pietų Amerikoje, Anglijoj ir kit: metams—1 dol. 6 mėn.—50 c.; atskiras ekz.—10 centų.

